

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

A training Curriculum development Entitled “The Law in daily life”
for Pratomsuksa 6 students

นางเยาว์ จันทร์แดง

โรงเรียนวัดเสาธง สพป.สพ1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้การจับสลากโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐาน 2) แบบสอบถามความต้องการอบรม 3) หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.802 5) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ 6) แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.854 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎร กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน พบว่า มีความต้องการให้มีการอบรมเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน และจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เห็นด้วยกับการอบรม การฝึกอบรมมีความสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาและเห็นความสำคัญของกฎหมายในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรปรากฏว่า ได้หลักสูตรฉบับร่าง องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย ความนำ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาสาระของหลักสูตรแบ่งเป็นภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาคกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีความสอดคล้องเหมาะสม 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 วัน ทำ

การทดสอบก่อนฝึกอบรม หลังฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม โดยการบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจ สามารถปฏิบัติกิจกรรมด้านต่างๆ ของการฝึกอบรม ได้เป็นอย่างดี และ 4) ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินระหว่างการศึกษา พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมภาพรวมในระดับมาก ผลการปรับปรุงหลักสูตรได้ปรับปรุงเรื่อง เวลา กิจกรรม เนื้อหา และจุดประสงค์ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เข้ารับการอบรม

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม กฎหมายในชีวิตประจำวัน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study basic data in developing a curriculum entitled “The law in daily life” for Pratomsuksa 6 students, 2) to develop a curriculum, 3) to implement the developed curriculum and 4) to evaluate and improve the curriculum. The sample group, obtained by simple random sampling technique, comprised 22 Pratomsuksa 6 students from Wat Saotong School, Bangplama District, Suphanburi Province during the academic year 2011. The instruments used in this research were 1) an interview form for basic data, 2) a questionnaire of the needs regarding the curriculum, 3) a newly-developed curriculum entitled “The law in daily life”, 4) a learning achievement test with reliability of 0.802 5) the assessment test of practical skills, and 6) a satisfaction questionnaire with reliability of 0.854. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The research results were as the following. 1) The data from interview with administrators, teachers, police office, official, board of education, parents of students were found that the subjects needed the curriculum “The law in daily life” The type of curriculum would help students to see the importance of the basic law and able to apply this knowledge to their daily lives. 2) In terms of curriculum development, it was found that the curriculum consisted of introduction, principles and reasons, objectives, structure, participants, scope of content, studying period, learning activities, equipment, assessment and evaluation, and lesson plans. The curriculum content consisted of theories, practices, and activities. The experts evaluated the curriculum and found that it was related to and suitable with the course components. 3) The implementing of the curriculum took 2 days. After the lesson, it was found that the students had more interest and paid more attention to the subject. They were also able to do activities better. 4) The students’ learning achievement scores were higher after developed lesson at the significance level of .05. The evaluation result showed that students were able to do activities at the highest level. Their attitude towards the curriculum was rated at the high level. The improvement should be about studying duration, activity content, and objectives. These should be adjusted to suit the age of the participants.

Keywords: development curriculum, a training Curriculum development, the law in daily life

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตราที่ 80 ข้อ 3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (การศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย, 2553) ในมาตรา 7 ระบุไว้ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทย ให้มีคุณธรรมและ มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมการเรียนรู้

อย่างมั่นคงมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งแนวดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 2 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และอยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และยังให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งทางด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม การนำกฎเกณฑ์ กติกา หรือมาตรฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามโดยไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบุคคลอื่น หรือไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยเฉพาะเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ซึ่งอยู่ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระหลักนี้มีอยู่ 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก อย่างสันติสุข มาตรฐาน ส

2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้วิจัยกล่าวเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยคือ มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้เรียนในมาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจ และปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่าง สันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ในที่นี้จะกล่าวถึง กฎหมายน่ารู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับ ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ (กรมคณอื่นฯ, 2553)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ วิธีให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ และข้อบังคับของสังคม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องนั้น ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชากรคือ การศึกษา ในการจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ทุกอย่างบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล จำต้องอาศัยการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบคือ “หลักสูตร” เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางและหลักการในการปฏิบัติเพื่อการจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย

สถานศึกษาเป็นชุมชนของการแสวงหาความรู้ จึงต้องมีหลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยเหตุนี้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปราโมทย์ (2545) ได้กล่าวถึงการฝึกอบรมไว้ว่า การทำให้นักคนมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่แท้จริง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นนทวัฒน์ (2547) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์

ของการฝึกอบรมไว้ว่า 1) เพื่อช่วยพัฒนาบุคลากร 2) เพื่อช่วยให้ผู้ที่เข้ารับการอบรมมีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) การฝึกอบรมจะช่วยปรับพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญ โรงเรียนวัดเสาชิง อําเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นสถานศึกษาแห่งหนึ่งที่มีความหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นที่จะแก้ไขปัญหาที่กำลังประสบอยู่ คือ ปัญหานักเรียนขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทะเบียนราษฎร คือ การแจ้งเกิด การแจ้งตาย การทำบัตรประจำตัวประชาชน ปัญหาหาเสพติด และรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการจราจร ซึ่งปัญหาต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนมีความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร ความสำคัญ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โรงเรียน ดังนั้น การฝึกอบรมเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันดังกล่าว จึงเป็นการช่วยเน้นย้ำให้ผู้เรียนมีทักษะและความเข้าใจกฎหมายในชีวิตประจำวันมากขึ้น อีกทั้งเยาวชนรุ่นใหม่ซึ่งมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะเรียนรู้จดจำและจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตร พัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. อุปกรณ์และวิธีการ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 51 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,280 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดเสาธง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้การจับสลากโรงเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ

4. แบบ ประเมินเจตคติต่อหลักสูตร ฝึกอบรม

3.3 แบบแผนของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดลองมีแบบแผน การทดลอง มีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ประเมินก่อนและหลัง

การทดลองใช้หลักสูตร (one - group pretest - posttest design) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549) ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

Pretest	Treatment	Posttest
O ₁	X	O ₂
O ₁ หมายถึง การประเมินผลก่อนการทดลอง ใช้หลักสูตร	X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตร	O ₂ หมายถึง การประเมินผลหลังการทดลอง ใช้หลักสูตร

3.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บข้อมูลก่อนเรียน โดยให้นักเรียน กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 30 ข้อ

2. เก็บข้อมูลในแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ กิจกรรมของนักเรียน จากหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ

3. เก็บข้อมูลหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายใน ชีวิตประจำวัน จำนวน 30 ข้อ

4. เก็บข้อมูลจากแบบวัดเจตคติต่อหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

1. วิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม โดยใช้สถิติ t-test dependent มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.91 คะแนน และ 25.36 คะแนนตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. วิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ แบบประเมินค่า 5 ระดับ ได้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.38

3. วิเคราะห์คะแนนจากของแบบวัดเจตคติต่อ หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ หลังเรียนโดยใช้ แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ย 4.41 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.88

5. บทสรุป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนา หลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและ ปรับปรุงหลักสูตร และได้หลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งมี องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความนำ 2) หลักการและเหตุผล 3) จุดมุ่งหมาย 4) โครงสร้าง 5) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 6) ขอบข่ายเนื้อหาสาระ 7) ระยะเวลาในการฝึกอบรม 8) การจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม 9) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 10) การวัดและประเมินผล 11) แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการ ทดลองใช้หลักสูตร คือ

1. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหลังการ ฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

2. ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.38)

3. ผลการประเมินเจตคติต่อหลักสูตร ฝึกอบรม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.88)

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

1. ปรับขนาดตัวอักษรในเอกสารการ ฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มี ขนาดใหญ่ขึ้น

2. ปรับแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลา

3. เพิ่มสื่อ วิทยากรนำเสนอด้วยการบรรยาย นักเรียนมองไม่เห็นภาพ จึงต้องแนะนำเพิ่มเติมพร้อม กับวาดภาพประกอบ

4. ปรับกิจกรรมการวัดและประเมินผลบาง กิจกรรม

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความ อนุเคราะห์ช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการ ทำวิทยานิพนธ์ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย จนกระทั่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเรียบร้อยไปด้วยดี ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งและขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ทิพวัลย์ คำคง ที่กรุณา เป็นประธานสอบ ดร.วสัน ปันผล กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณวิไล นันทมานพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทร์ทิพย์ ภู่อาลี และดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะวิทยาการ พ.ศ. ทศศักดิ์ชัย อินทรปรีชา สารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรบางปลาหม่า จ.ส.ต.อนุรักษ์ เจริญบำรุง ผู้บังคับหมู่งานจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปลาหม่า นายธรรมศักดิ์ เวชรังสี ปลัดอำเภอบางปลาหม่า นางศุภกวิทย์ แสงคู่วงษ์ ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนบางปลาหม่า “สูงสูดผลคุณวิทย์” ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสุรพล รุ่งวิริยะวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเสาชิงค์ คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเสาชิงค์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายสมศักดิ์ จันทร์แดง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสามัคคีธรรม นายศรัณย์ นางสาวศุจินันท์ นางสาวรัชชชนก จันทร์แดง บุตร และเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท รุ่น 15 ศูนย์สุพรรณภูมิ ที่คอยแนะนำ เป็นขวัญและกำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชา

ความรู้ให้แก่ผู้วิจัย จนประสบผลสำเร็จทางการศึกษา อันมีคุณค่ายิ่ง

7. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2545). การพัฒนาหลักสูตรและเทคนิคการฝึกอบรม. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

พิชิตฤทธิ์จรูญ. (2549). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.